

JUNGCLAUS, Richard (Freiburg 17 maart 1905 – Savidovice 14 april 1945).

De leider van de ss, Heinrich Himmler, voerde tijdens de Tweede Wereldoorlog in België een politiek die erop gericht was de politionele en politieke controle over te nemen van het Duitse Militaire Bestuur dat in mei 1940 over België en Noord-Frankrijk regeerde. Hij voerde een infiltratiepolitiek op de twee terreinen. De benoeming van een Höhere ss- und Polizeiführer (HSSPF) moest daarvan de bekroning zijn. Door hardnekkig verzet van de leider van het Militaire Bestuur, **Eggert Reeder**, lukte hem dat pas op 1 augustus 1944 toen Richard Jungclaus aangesteld werd als HSSPF voor België en Noord-Frankrijk. Jungclaus kwam reeds op 1 april 1942 op post in Brussel als leider van de zogeheten Dienststelle Jungclaus. Hij was Himmlers gevolmachtigde voor Volkstumsfragen, een politieke functie. In die hoedanigheid onderhandelde hij geregeld met de leiding van het **Vlaamsch Nationaal Verbond**. Hij had de feitelijke leiding over alle politieke en paramilitaire organisaties van de ss, onder meer de ss-Vlaanderen, de **Duitsch-Vlaamsche Arbeidsgemeenschap** (DeVlag) en van 1943 af ook **Rex**. Hij was tevens verantwoordelijk voor de werving voor de Waffen-ss. Hij verwierf van mei 1944 een feitelijke politionele bevoegdheid door zich onder meer met Vlaamse ss'ers in te laten met de zogeheten contraterreur tegen het verzet. Hij werd de hoogste politieautoriteit bij de vervanging van het Militaire door een Burgerlijk Bestuur en zijn benoeming tot HSSPF op 1 augustus 1944. Jungclaus werd tevens Wehrmachtsbephehlshaber. Hij kreeg de schuld van de gebrekkige evacuering van de

Duitse troepen en werd ontslagen en gedegradeerd van Gruppenführer (divisiegeneraal) tot Hauptsturmführer (kapitein). Hij sneuvelde aan het front in Joegolavië.

LITERATUUR: A. de Jonghe, 'De strijd Himmler-Reeder om de benoeming van een HSSPF (1942-1944). Deel 1: De Sicherheitspolizei in België', in *Bijdragen tot de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog*, vol. 3 (1974), p. 9-81; – id., 'De strijd Himmler-Reeder om de benoeming van een HSSPF (1942-1944). Deel 2: De infiltratie van de politieke kollaboratie in Vlaanderen door de ss van het begin van de bezetting tot de dood van De Clercq (juni 1940-oktober 1942)', in *Bijdragen tot de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog*, vol. 4 (1976), p. 5-152; – id., 'De strijd Himmler-Reeder om de benoeming van een HSSPF (1942-1944). Deel 3: Ontwikkeling van oktober 1942 tot oktober 1943', in *Bijdragen tot de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog*, vol. 5 (1978), p. 5-178; – id., 'De strijd Himmler-Reeder om de benoeming van een HSSPF (1942-1944). Deel 4: Salzburg voor en na. Politieke ontwikkelingen van augustus 1943 tot juli 1944', in *Bijdragen tot de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog*, vol. 7 (1982), p. 97-178; – id., 'De strijd Himmler-Reeder om de benoeming van een HSSPF (1942-1944). Deel 5: Salzburg voor en na. Politieke ontwikkelingen van september 1943 tot het einde van de bezetting', in *Bijdragen tot de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog*, vol. 8 (1984), p. 5-234; – R.B. Birn, *Die Höheren SS- und Polizeiführer: Himmlers Vertreter im Reich und besetzten Gebieten*, 1986.

BRUNO DE WEVER